

2. DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2025/1311
Toplantı Tarihi/Sayısı : 11.12.2025/68
Karar Numarası : 2025/790
Başvuran : ...
Başvuran Vekili/ Vasisi : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : Amasya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
Muhatap Vekili/ Vasisi : -
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın sağlık problemlerinden dolayı eski görev yerine dönme talebinin reddedilmesinin sağlık durumu temelinde ayrımcılık teşkil ettiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. ... Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğünde sözleşmeli ... personeli olarak çalıştığını, 3/9/2024 tarihli geçici görevlendirme yazısı ile ... Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğünde görevlendirildiğini, 18/12/2023 tarihli ve ... Hastanesi tarafından düzenlenen *refraksiyon bozukluğu, kalıtsal retinal distrofi ve katarakt* tanılı sağlık raporunun bulunduğunu, ciddi sağlık sorunlarını raporla kanıtladığını, annesi ve babasının da tekrarlayan sağlık sorunlarının bulunduğunu, ailesinin ileri yaşta yardıma ihtiyaç duyduğunu, retina hastalığı ve katarakt nedeniyle görüşünün kısıtlandığını, sadece ev, ofis orta ve yakın mesafede orta ışıktaki görebildiğini, dış ortam güneşli ve karanlık ortamda görüşünün bulanık ve çok az görüş açısının daraldığını,

b. ...'daki iş yerinin evine çok yakın olduğunu, ...'de servis ve toplu ulaşım olmadığını, ...'daki evinden ...'e ulaşımın sağlayacak personel servisinin olmadığını, engibeli yol ve iklim koşullarının göz sorunu olan kişiler için uygunsuz olduğunu,

c. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "*Kurumlar arası geçici süreli görevlendirme*" başlıklı 8'inci ek maddesinin (d) bendinde yer alan "*Geçici süreli görevlendirme süresi bir yılda altı ayı geçemez*" hükmüne rağmen dokuz aydır görevlendirmesinin devam ettirildiğini, bu talebini yeni gelen Amasya Gençlik ve Spor İl

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr
İnternet Adresi : http://www.tihek.gov.tr/

Müdürü ile de görüşüğünü ancak Müdürün konuyla fazla ilgilenmeyerek "Bir takım olaylar olmuş, o yüzden buraya görevlendirilmişsin." dediğini ancak sormasına rağmen bahsettiği olayı açıklamadığını,

ç. Hakkında hiçbir disiplin soruşturması olmadığını, ...'dan ...'e geçici görevle başladığında personel talep etmediklerini ve geçmiş personel taleplerine bakılırsa personel ihtiyacının olmadığını görüleceğini iddia etmekte ve bu nedenle ilk görev yeri olan ...'a dönmeyi talep etmektedir.

3. Muhatap Amasya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın 13/11/2023 tarihinde Amasya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünde göreve başladığı, görev yaparken mazeretini bildirerek 22/11/2023 tarihinde ... Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğüne görevlendirildiği, 27/11/2023-3/9/2024 tarihleri arasında burada görev yaptığı,

b. Gençlik ve Spor Bakanlığı ile başvuran arasında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun sözleşmeli personele ilişkin 4'üncü maddesinin (b) fıkrası kapsamında büro personeli kadrosunda çalışmak üzere ilk olarak 27/11/2023-31/12/2023 tarihleri arasında kapsayan sözleşme yapıldığı ve sözleşmenin 1/1/2024-31/12/2024 ve 1/1/2025-31/12/2025 tarih aralıklarını kapsayacak biçimde iki defa yenilendiği,

c. 14/8/2024 tarihinde personel ihtiyacına binaen ... Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğüne görevlendirildiği, 4/9/2024 tarihinde burada görevine başladığı, hâlen bu görevine devam ettiği, ...'a tekrar görevlendirme talebi, ilgili birimlerin personel ihtiyaçları, görev dengesi ve mevcut norm kadro durumları göz önüne alınarak uygun görülmediğini ifade etmektedir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle;

a. Kendisinin memuriyet görevine başladıktan sonra her iki gözünde retina hastalığı ortaya çıktığını, bu hastalığa bağlı katarakt geliştiğini, retina hastalığının tedavisinin mümkün olmadığını, üzerine kataraktın ameliyatı zorlaştırdığını, bu nedenle daha kötü bir durum ihtimaline karşı beklediğini, ailesinde ileri yaş ve tekrarlayan hastalıklar bulunduğunu, raporla hem kendi durumunu hem de aile özrünü kanıtladığını, yalnızca orta ışıktaki, ev ve ofis ortamında yeterli görüş alabildiğini, dış ortamda özellikle güneşli ve karanlık ortamlarda görüş netliğinin çok azaldığını,

b. ...'da ikamet ettiğini, ilk görev yerinin ... Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü olduğunu, buraya evine yakınlığı sebebiyle engelsiz şekilde gidip gelebildiğini, ancak yaklaşık bir yıl önce geçici görevlendirmeyle ... Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğüne gönderildiğini, ...'nın görme sorunu olan biri için yeterli altyapıya sahip olmadığını, işyerinin merkezden uzak ve servis imkânı bulunmadığını, buraya gidip gelmenin kendisini çok zorladığını, güneşli, karanlık ve tozlu ortamda kalmasının gözlerine zarar verdiğini, bu yüzden sürekli enfeksiyon yaşadığını, ailesiyle ilgilenmek için ...'da bulunmak zorunda olduğunu,

c. Görevlendirmesinin iptali için Amasya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezine (CİMER) başvurusuna rağmen talebinin kabul edilmediğini, kurumlar arası geçici görevlendirmenin 657 sayılı Kanun'un 8'inci ek maddesi uyarınca için en fazla altı ayla sınırlı olmasına rağmen kendisinin yaklaşık bir yıldır ...'de çalıştırıldığını, bunun hukuka aykırı olduğunu, ayrıca İl Müdürlüğünün personel ihtiyacı olduğu şeklindeki savunmasının gerçeği yansıtmadığını, çünkü göreve başladığında orada personel ihtiyacı olmadığını kendisine söylendiğini, hatta ...'daki kendi görevinden ayrıldıktan hemen sonra başka bir memurun atandığını, bu durumun kayıtlarla da açıkça görülebileceğini, yani norm kadro gerekçesinin doğru

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

olmadığını, sağlık sorunlarına rağmen kendisinin mağdur edilip diğer personelin korunmuş olduğunu belirttiğini ifade etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Anayasa'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesinde; "Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (...) Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz. (...) Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar." hükmü yer almaktadır.

6. Anayasa'nın "Çalışma ve ödevi" başlıklı 49'uncu maddesi "Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir. (Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/19 md.) Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır." şeklindedir.

7. 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesi "(1) Bu Kanunun uygulanmasında; ... d) Doğrudan ayrımcılık: bir gerçek veya tüzel kişinin, hukukten tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi ... f) Engelli: Fiziksel, zihinsel, ruhsal ve duysal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma diğer bireyler ile birlikte eşit şartlarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre şartlarından etkilenen bireyi ... i) Makul Düzenleme: Engellilerin hak ve özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, mali imkânlar nispetinde, ölçülü, gerekli ve uygun değişiklik ve tedbirler" şeklindedir.

8. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi; "(1) Herkes, hukukten tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. (4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür." hükmünü haizdir.

9. 6701 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde sayılan ayrımcılık türleri "a) Ayrı tutma. b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama. c) Çoklu ayrımcılık. ç) Doğrudan ayrımcılık. d) Dolaylı ayrımcılık. e)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

İşyerinde yıldırma. f) Makul düzenleme yapmama. g) Taciz. ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık." şeklindedir.

10. 6701 sayılı Kanun'un "*Ayrımcılık yasağının kapsamı*" başlıklı 5'inci maddesinde "(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar. (2) Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerin planlanması, sunulması ve denetlenmesinden sorumlu olan kişi ve kurumlar, farklı engelli grupların ihtiyaçlarını dikkate almakla ve makul düzenlemelerin yapılmasını sağlamakla yükümlüdür." hükmü yer almaktadır.

11. Mezkûr Kanun'un "*İstihdam ve serbest meslek*" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında "(1) İşveren veya işveren tarafından yetkilendirilmiş kişi; işverenin çalışanı veya bu amaçla başvuran kişi, uygulamalı iş deneyimi edinmek üzere bir işyerinde bulunan veya bu amaçla başvuran kişi ve herhangi bir sıfatla çalışmak ya da uygulamalı iş deneyimi edinmek üzere işyeri veya iş ile ilgili olarak bilgi edinmek isteyen kişi aleyhine, bilgilenme, başvuru, seçim kriterleri, işe alım şartları ile çalışma ve çalışmanın sona ermesi süreçleri dâhil olmak üzere, işle ilgili süreçlerin hiçbirinde ayrımcılık yapamaz.", ikinci fıkrasında "*Birinci fıkra iş ilanı, işyeri, çalışma şartları, mesleki rehberlik, mesleki eğitim ve yeniden eğitimin tüm düzeylerine ve türlerine erişim, meslekte yükselme ve mesleki hiyerarşinin tüm düzeylerine erişim, hizmet içi eğitim, sosyal menfaatler ve benzeri hususları da kapsar.*" ve altıncı fıkrasında "*Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam bu madde hükümlerine tabidir.*" hükmü yer almaktadır.

12. 6701 sayılı Kanun'un "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde Kurumun, "*Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

13. 6701 sayılı Kanun'un "*İspat Yükü*" başlıklı 21'inci maddesi "*Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.*" hükmünü haizdir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

14. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrası "*Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.*" hükmünü haizdir. Başvuranın dilekçesinden 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ayrımcılık temellerinden sağlık durumu temeli ile bağlantılı olarak ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasında bulunduğu

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

anlaşılmaktadır. Mezkûr Kanun'un 17'nci maddesinin ikinci fıkrası ise "*İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telifisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir.*" hükmünü içermektedir. Dosya kapsamında başvuranın, 14/3/2025 tarihli Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) başvurusu ile görevlendirmesinin sonlandırılmasını talep ettiği 14/4/2024 tarihli cevap ile talebinin uygun görülmediği ve personel temin edildiği takdirde talebin tekrar değerlendirileceğinin bildirildiği anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, mezkûr Kanun'un 17'nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ilgili tarafa başvuru şartının sağlandığı kanaatine varılmıştır.

15. Ayrımcılık yasağı uluslararası insan hakları hukukunun temelinde yer almakta ve pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde özel olarak düzenlenmektedir. Tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelere ve metinlere göre herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden eşit bir şekilde yararlanma; ayrımcılığın her türüne, şiddet ve taciz uygulamalarına karşı korunma hakkına sahiptir. Bu bağlamda İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 2'nci maddesi; "*Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.*" hükmünü haizdir.

16. Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 2'nci maddesine göre; "*Herkes yasalar önünde eşittir ve hiçbir ayırım gözetilmeksizin yasalarca eşit derecede korunur. Bu bakımdan yasalar her türlü ayrımı yasaklayacak ve ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka fikir ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum veya diğer statüler gibi her bağlamda ayrımcılığa eşit ve etkili korumayı temin edecektir.*" Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 14'üncü maddesine göre ise; "*Bu Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan güvence altına alınır.*"

17. Anayasa'nın 10'uncu maddesi ve 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesi ile kişilerin hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşit muamele görme hakkı güvence altına alınırken, 6701 sayılı Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaklanmıştır [Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), B. No: 2021/1208, K. No: 2022/493, T. 9/8/2022, para. 13].

18. Sağlık durumu temelinde ayrımcılık kişilerin sağlık durumu dolayısıyla eğitim, ulaşım, sağlık kuruluşları, binalar, bilgi/iletişim, istihdam, özlük hakları, terfi, mal ve hizmetlere erişim gibi hakları bakımından ayrımcılığa uğradığı hâllerde söz konusu olmaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), sağlık durumu temelinde ayrımcılık ile ilgili olarak önüne gelen davalarda, bir kişinin sağlık durumunun Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 14'üncü maddesinde kullanılan "*diğer her durum*" ifadesi kapsamında engellilik ya da engel durumuyla aynı değerde bir ayrımcılık gerekçesi olarak değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir [Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), Ayrımcılık Temelleri Serisi No: 2 Sağlık Temelinde Ayrımcılık Rehberi, s. 4].

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

19. Bir kişinin hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını sağlık durumu nedeniyle engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muamele sağlık durumu temelinde doğrudan ayrımcılık oluşturmaktadır [Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) Ayrımcılık Temelleri Serisi No:10, Sağlık Durumu Temelinde Ayrımcılık, s. 5].

20. Somut olayda, başvuranın iddiası, sağlık sorunları nedeniyle ... Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğüne dönme talebinin reddedilmesiyle sağlık durumu temelinde ayrımcılığa maruz kaldığı yönündedir. 6701 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinde, doğrudan ayrımcılık, *"bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muamele"* olarak tanımlanmıştır. Sağlık durumu temelinde ayrımcılık, kişilerin sağlık durumları nedeniyle eğitim, istihdam, sağlık hizmetleri, sosyal hizmetler veya diğer haklardan eşit şekilde yararlanmasını engelleyen muameleleri kapsamaktadır (TİHEK, Ayrımcılık Temelleri Serisi No: 10 Sağlık Durumu Temelinde Ayrımcılık, 2022, s. 5). Bu kapsamda başvurunun, muhatap tarafından yükümlülüklerinin yerine getirilip getirilmediği, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanma bakımından başvuranın nesnel olarak haklılaştırılamayan dezavantajlı bir konuma sokulup sokulmadığı açısından incelenmesi gerekmektedir.

21. Sağlık durumu temelinde ayrımcılık çoğunlukla kişilerin sağlık durumu dolayısıyla eğitim, ulaşım, sağlık kuruluşları, binalar, bilgi/iletişim, istihdam, özlük hakları, terfi, mal ve hizmetlere erişim gibi hakları bakımından ayrımcılığa uğradığı hallerde söz konusu olmaktadır. AİHM, sağlık durumu temelinde ayrımcılık ile ilgili olarak önüne gelen davalarda, bir kişinin sağlık durumunun, AİHS'nin 14'üncü maddesinde kullanılan *"diğer her durum"* ifadesi kapsamında engellilik ya da engel durumuyla aynı değerde bir ayrımcılık gerekçesi olarak değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir (TİHEK, Ayrımcılık Temelleri Serisi No: 10 Sağlık Durumu Temelinde Ayrımcılık, 2022, s. 4). Sağlık durumu nedeniyle görev yerinin değiştirilmesi yönündeki talebinin reddedildiğini ifade eden başvuranın iddialarının sağlık durumu temelinde ayrımcılık yasağı kapsamında esastan incelenebilecek bir başvuru olduğu değerlendirilmektedir.

22. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında ayrımcılık; objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak olarak tanımlanmıştır (AİHM, *Willis/Birleşik Krallık*, B. No: 36042/97, 11/9/2002, para.48; AİHM, *Okpisz/Almanya*, B. No: 59140/00, 15/2/2006, para.33). AİHM kararlarına göre, *"muameledeki farklılık, objektif ve makul bir gerekçeye sahip değilse"* ya da *"meşru bir amaç"* izlenmemişse ayrımcılık söz konusudur (AİHM, *Abdulaziz, Cabales ve Balkandali/Birleşik Krallık* B. No: 9214/80..., 28/5/1985, para.72).

23. Bir bireyin farklı muameleye tabi olması odağında gelişen doğrudan ayrımcılığın temelinde istenmeyen bir muamele vardır. Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Hakları Komitesinin 20 Nolu Genel Yorumu'nda doğrudan ayrımcılık şöyle tanımlanmıştır: *"Bir bireyin benzer bir durumda diğer bir bireye göre ayrımcılığın yasaklandığı nedenler temelinde daha olumsuz bir muamele görmesi (...) ayrıca karşılaştırılabilir benzer bir durum söz konusu olmadığında ayrımcılığın yasaklandığı nedenler temelinde yapılan ve zarar veren eylemleri ya da ihmalleri de içerir."* [Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi (CESCR), Genel Yorum 20: Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklarda Ayrımcılık Gözetilmemesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

(2009), E/C. 12/GC/20; 10/6/2009, para. 10.].

24. Anayasa Mahkemesi (AYM) kararlarında da; nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılmayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılilik ilişkisi bulunmayan farklı muameleler Anayasa'nın 10'uncu maddesinin amaçları bağlamında ayrımcı karakterli olarak kabul edilmektedir (AYM, *Nuriye Arpa*, B. No:2018/18505, 16/6/2021, para. 58.). Bu nedenle hukuksal durumları aynı olanlara yönelik farklı muamelenin objektif ve makul bir sebebe dayandığı, farklı muamelenin öngörülen meşru amaç ile orantılı olduğu, diğer bir ifadeyle farklı muameleye tabi tutulan kişiye aşırı ve olağanın ötesinde bir külfet yüklenmediği hâllerde eşitlik ilkesi ihlal edilmeyecektir (AYM, *Burcu Reis*, B. No: 2016/5824, 28/12/2021, para. 50.).

25. Ayrımcılık, açık ve kolayca tespit edilebilen bir şekilde yapılmadığında, bu yasağın ihlal edildiğinin kanıtlanması zor olabilmektedir. AİHM bu açıdan "*makul şüphe bırakmayacak*" bir kanıt standardı kabul etmiştir. Mahkemeye göre kanıtlama yeterince güçlü, açık ve birbiriyle uyumlu çıkarsamalardan ya da yeterince çürütülememiş maddi olgulardan oluşabilecektir (AİHM, *Nachova ve Diğerleri/Bulgaristan*, B. No: 43577/98 - 43579/98, 6/7/2005, para. 147). AYM'ye göre ayrımcılık iddiasının ciddiye alınabilmesi için başvuranın, kendisiyle benzer durumdaki başka kişilere yapılan muamele ile kendisine yapılan muamele arasında bir farklılığın bulunduğunu ve bu farklılığın meşru bir amaç olmaksızın ırk, renk, cinsiyet, din, dil vb. ayrımcı bir nedene dayandığını makul delillerle ortaya koyması gerekmektedir (AYM, *Devrim Evin*, B. No: 2013/2069, 20/2/2014, para. 34). AİHM, bir başvuranın farklı bir muameleye maruz kaldığını en azından kanıt başlangıcı olarak adlandırılabilir bazı kanıtlarla ortaya koyduğu durumda bu farklı muamelenin yapılp yapılmadığının ya da haklı olup olmadığının ispatlanmasının karşı tarafa ait olacağını belirtmektedir (AİHM, *Chassagnou ve Diğerleri/Fransa*, B. No: 25088/94- 28331/95-28443/95, 29/4/1999, para. 91-92).

26. 6701 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinde "*Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir*" hükmü yer almaktadır. Bu çerçevede, Kuruma yapılan başvurularda ispat yükünün yer değiştirmesi için başvuranın iddiasının gerçekliğine dair kuvvetli emareler ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması gerekmektedir.

27. Somut olayda başvuru, başvuranın ciddi sağlık sorunları bulunmasına rağmen eski görev yeri olan ...'a dönme talebinin reddedilmesinin sağlık durumu temelinde ayrımcılık teşkil ettiği iddiasına ilişkindir. Başvuran, ... Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğünde sözleşmeli büro personeli olarak çalışırken geçici görevlendirmeye ...'e gönderildiğini, *retinal distrofi*, *katarakt* ve *refraksiyon bozukluğu* gibi görme kaybına yol açan hastalıklarının bulunduğunu ve bu durumu sağlık raporuyla belgelendirdiğini, annesi ve babasının da ileri yaşta ve hasta olduğunu, bu nedenle ailesine yakın olmasının zorunlu olduğunu ifade etmektedir. ...'daki iş yerinin evine yakın olması nedeniyle ulaşım sorunu yaşamadığını, ancak ...'de servis bulunmadığını, yolun engebeli ve iklim koşullarının ağır olduğunu belirten başvuran; göz rahatsızlıkları nedeniyle dış ortamda görme güçlüğü çektiğini, bu durumun can güvenliğini tehlikeye attığını, ayrıca geçici görevlendirmenin yasal süresi altı ay olmasına rağmen dokuz ayı geçtiğini ve bu durumun hukuka aykırı olduğunu ileri sürmüştür.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Yeni İl Müdürüyle yaptığı görüşmeden sonuç alamadığını, personel ihtiyacı bahanesiyle talebinin reddedildiğini iddia etmiştir.

28. Muhatap İl Müdürlüğü ise görevlendirmenin personel ihtiyacı, görev dengesi ve norm kadro gerekçeleriyle yapıldığını savunmuştur. Başvuran, bu gerekçelerin gerçeği yansıtmadığını, çünkü ...'de personel talebi olmadığını ve kendi görev yerine başka bir personelin atandığını, görme sorunları nedeniyle ...'de çalışmanın sağlığı açısından tehlikeli olduğunu, sürekli enfeksiyon yaşadığını, retinal hastalığının tedavisinin bulunmadığını, katarakt nedeniyle ameliyat riskinin yüksek olduğunu, günlük yaşamını ancak iç mekânlarda sürdürebildiğini, dış ortamda ışık değişimlerinin görüşünü neredeyse tamamen engellediğini ifade etmiştir. Bu nedenle ...'daki görevine dönmemesinin hem sağlık hem ailevi gerekçelerle zorunlu olduğunu savunan başvuran İl Müdürlüğünün keyfi davrandığını, personel dengesini bahane ederek kendisini mağdur ettiğini iddia etmiştir.

29. Başvuru genel olarak, başvuranın sağlık durumuna rağmen uygun bir görevlendirme yapılmadığı ve kanuni sınırların aşıldığı yönündedir. Bu bağlamda, sağlık durumu temelinde ayrımcılık yasağı kapsamında değerlendirme yapabilmek için başvuranın iddiaları ile sağlık durumu arasında bir ilişki olup olmadığını ele almak gerekmektedir. 6701 sayılı Kanun'un 21'inci maddesi gereğince başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emare ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması beklenmektedir. Başvuranın söz konusu geçici görevlendirmenin genel personel dağılımı ve hizmet gereklilikleri haricinde ve sağlık durumuna dair ayrımcı bir saik taşıyan bir tasarruf olduğuna ilişkin kanaat yaratacak herhangi bir delil sunmadığı görülmektedir. 6701 sayılı Kanun uyarınca sağlık durumu temelinde ayrımcılıktan söz edilebilmesi için, kişinin sağlık durumundan dolayı karşılaştırılabilir durumda olanlara göre menfi bir muameleye tabi tutulması gerekir. Ancak dosya kapsamında başvuranın geçici görevlendirilmesinin genel personel ihtiyacı çerçevesinde tüm çalışanlara uygulanabilir bir idari tasarruf niteliğinde olduğu değerlendirilmektedir.

30. Sonuç olarak, dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler değerlendirildiğinde, başvuranın geçici görevlendirilmesinde sağlık durumu temelinde farklı bir muamelenin bulunduğu yönünde kuvvetli emare veya karine oluşturan olgular ortaya konulamadığı ve ayrımcılık iddiasını destekler mahiyette bir delil ileri süremediği görülmekte ve başvuranın iddialarının salt söylem boyutunda kaldığı değerlendirilmektedir. Bu nedenlerle, muhatap kurumun 6701 sayılı Kanun kapsamında sağlık durumu temelinde ayrımcılık yasağını ihlal etmediği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

11/12/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

e-imzalıdır

Av. Selami AÇAN
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

Av. Erol GÖKDÖL
Üye

e-imzalıdır

Dr. Ömer ÇELEN
Üye

e-imzalıdır

Selma ÖZTÜRK PINAR
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>